

การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน

Management of Durian Production in Chumphon Province for Export to China

รัตติกาล หมู่หาญ¹ ดร.อรไท ชั่วเจริญ²

RATTIKAN MUHAN, ORATHAI CHUACHAROEN

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการผลิตทุเรียนหอมทองเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีน ในพื้นที่จังหวัดชุมพร 2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ส่งผลต่อการส่งออกและมาตรฐานการส่งออกทุเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการผลิตกับการส่งออกทุเรียนหอมทองของจังหวัดชุมพร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 ปี – 50 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อฤดูกาลมากกว่า 2,000,000 บาทขึ้นไป มีขนาดของพื้นที่ในการผลิตต่ำกว่า 50 ไร่ ผลิตและส่งออกสายพันธุ์ทุเรียนหอมทอง มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านการวางแผนการผลิต รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการผลิต และด้านการบริหารคลังสินค้า ตามลำดับ ส่วนการส่งออกทุเรียนจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบสมมติฐานการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ระหว่างชุดตัวแปรต้นคือ การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับชุดตัวแปรตามคือ มาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร โดยภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการผลิตทุเรียน

¹ นักศึกษาโครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต Visionary leader คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the management of Monthong durian production in Chumphon province for export to China, 2) to study personal factors of farmers affecting durian export and export standards, and 3) to study the Relationship between durian production management and export of Monthong durian in Chumphon Province. This study was a quantitative research. Data were collected from the sample of 222 large-and small wholesalers in Chumphon Province. A questionnaire was used as a research instrument.

The results of this research indicated that most of the respondents were male, 41 - 50 years old, married person, graduated with below bachelor's degree, worked as large wholesaler, earned An average income per season of over 2,000,000 baht and possessed a production area of less than 50 rai, made production and export of Monthong Durian species. Overall management of Monthong durian production in Chumphon province for export to China was at a high level.

The results of testing hypothesis showed that the management of Monthong durian production in Chumphon province was positively related to standards of exporting durians in Chumphon province to China. The relationship between management of durian production in Chumphon province (independent variable) and standards of exporting durians in Chumphon province (dependent variable) was tested using Pearson Correlation. Two variables were positively with a statistical significance level of 0.05

Key word: Management of Durian Production

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุเรียน เป็นราชาแห่งผลไม้ เป็นผลไม้เมืองร้อน ทุเรียนมีถิ่นกำเนิดอยู่คาบสมุทรมลายู ต่อมาได้ขยายพันธุ์เข้ามาทางภาคใต้ของไทยที่สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และชุมพร จนได้ขยายไปประสบความสำเร็จในการปลูกที่จันทบุรี ตราด ระยอง ปราจีนบุรี นครนายก และนนทบุรี จนถึงปัจจุบัน

จังหวัดชุมพรเป็นแหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญของประเทศ มีเนื้อที่ปลูกเป็นอันดับ ที่ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดจันทบุรี จังหวัดชุมพร ถือเป็นแหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญของภาคใต้ ในปี 2561 จังหวัดชุมพรมีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียน 174,036 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 9,937 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 132,592 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 18,020 ไร่ ผลผลิต145,586 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี

2560 จำนวน 45,221 ต้น (สำนักงานเศรษฐกิจที่ 8. 2561) จำนวนโรงคัดบรรจุ (ลัง)ผลไม้ไปจีนทั้งประเทศมี 825 รายแบ่งเป็นล้งภาคตะวันออก 403ราย รายและล้งภาคใต้239 ราย สำหรับล้งทุเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP มีทั้งหมด 676 ราย แบ่งเป็น ล้งภาคตะวันออก 384 รายและล้งภาคใต้ 292 ราย โดยจังหวัดชุมพรมีล้งที่ขึ้นทะเบียนและได้รับรองมาตรฐานอย่างถูกต้อง จำนวน 158 ล้ง (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 .2562)ซึ่งจังหวัดชุมพรมักประสบปัญหาเรื่องการตัดทุเรียนอ่อน เนื่องจากมีการออกดอกหลายรุ่นในต้นเดียวกัน เกษตรกรขาดความชำนาญในการตัดและราคาทุเรียนต้นฤดูกาลมักจะแพง เกษตรกรจึงรีบตัดทั้งที่ยังสุกไม่ได้ที่ เพื่อให้ขายได้ราคา นอกจากนี้ ยังมีทุเรียนอ่อนจากต่างจังหวัดปะปนมาในพื้นที่จังหวัดชุมพรด้วย เนื่องจากมีโรงคัดบรรจุผลไม้ แผงร้านค้า พ่อค้าต่างถิ่น ได้รวบรวมทุเรียนจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ มาคัดแยกคุณภาพ เพื่อส่งออกต่างประเทศ หรือส่ง ไปจังหวัดต่าง ๆ เพื่อบริโภคภายในประเทศ

ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน เพื่อศึกษากระบวนการในการจัดการผลิตทุเรียนหอมทองและมาตรฐานการผลิต รวมถึงมาตรฐานการส่งออกทุเรียน ไปยังประเทศจีน โดยจะนำผลของการศึกษาค้นคว้าไปพัฒนาการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการผลิตทุเรียนหอมทองเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีน ในพื้นที่จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ส่งผลต่อการส่งออกและมาตรฐานการส่งออกทุเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการผลิตกับการส่งออกทุเรียนหอมทองของจังหวัดชุมพร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการการผลิต (Management of Product) หมายถึง การนำเอาปัจจัยการผลิตอันได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน และความสามารถ ในการประกอบการมาผ่านกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้เทคโนโลยีระดับหนึ่ง ผสมผสานกันเพื่อให้เกิดสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ 2. การส่งออกทุเรียนหอมทอง หมายถึง การส่งออกสินค้าประเภททุเรียนหอมทองผลสด ที่เป็นสินค้าเกษตรขั้นปฐมเท่านั้น ไม่รวมสินค้าอุตสาหกรรมทุเรียนแปรรูปอื่น ๆ

2. การส่งออกทุเรียนหอมทอง หมายถึง การส่งออกสินค้าประเภททุเรียนหอมทองผลสด ที่เป็นสินค้าเกษตรขั้นปฐมเท่านั้น ไม่รวมสินค้าอุตสาหกรรมทุเรียนแปรรูปอื่น ๆ

3. ลัง เป็นคำเรียกอย่างไม่เป็นทางการของนิติบุคคลผู้ประกอบการธุรกิจโรงคัดและบรรจุ เพื่อรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรแล้วส่งออกไปยังประเทศปลายทาง

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการจัดการการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีนได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้ จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎีการจัดการผลิต แนวคิดปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการผลิตทุเรียน มาตรฐานการผลิตและการส่งออกทุเรียน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ ให้ความสำคัญกับประชากรที่เป็นเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่-เล็ก ในจังหวัดชุมพรจำนวนทั้งสิ้น 500 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 222 คน โดยใช้สูตรการคำนวณทราบประชากรศาสตร์ สูตร Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 83 ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ที่มีการศึกษาขอบเขตงานวิจัยด้านพื้นที่คือ ในจังหวัดชุมพร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดการการผลิต ลดต้นทุนการผลิต วางแผนการตลาด และเพิ่มคุณภาพของผลผลิตทุเรียนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาการผลิตทุเรียนในจังหวัดชุมพรเพื่อให้ได้มาตรฐานการส่งออกมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดการการผลิตทุเรียนในจังหวัดชุมพรเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกการส่งออกไปยังประเทศจีน

3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการผลิตและการส่งออกทุเรียนในอนาคต

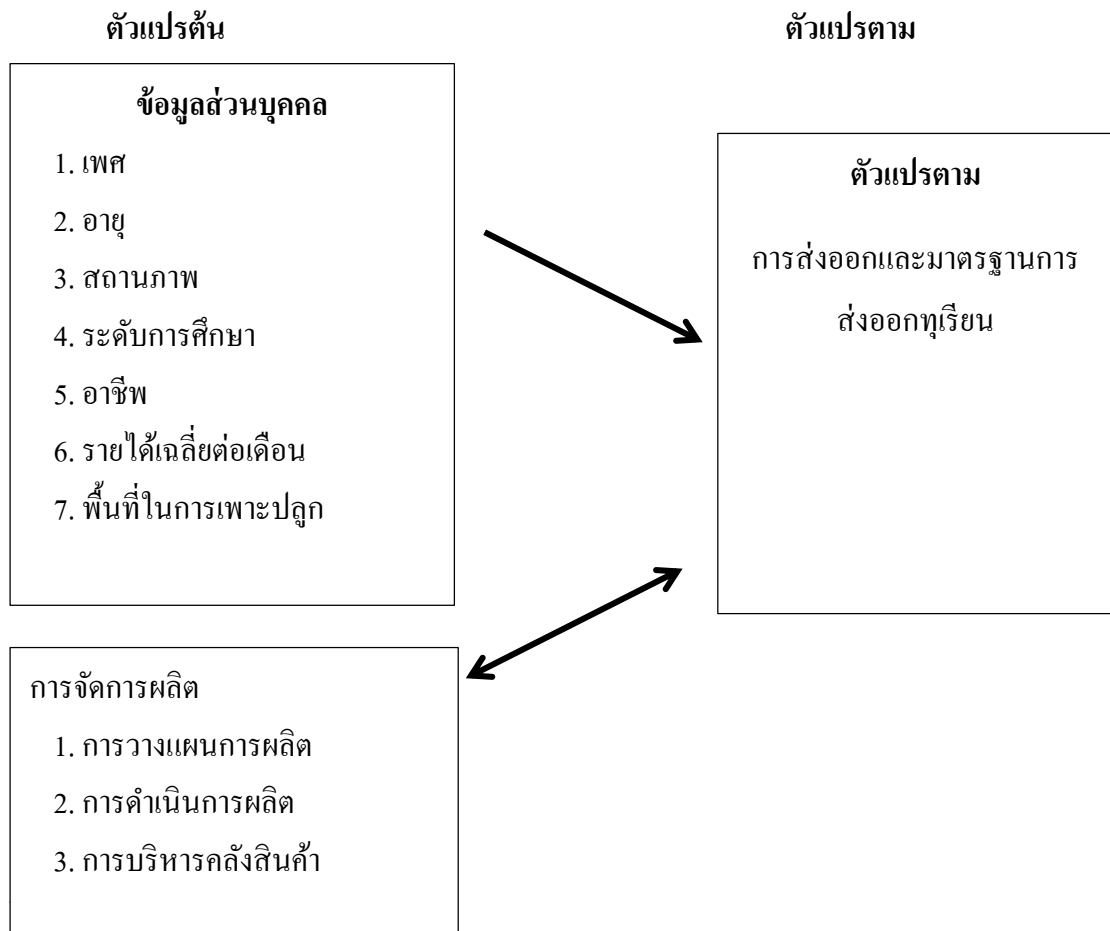
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีการจัดการผลิต (สินค้าเกษตร) ทฤษฎีการผลิตเป็นทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาคที่นำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การตัดสินใจการจัดการของผู้ผลิตเกษตรกร ในการวางแผนการผลิตทางการเกษตรเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือฟังก์ชันการผลิตซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตกับผลผลิตและผลผลิตที่ได้รับขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงไปกับจำนวนปัจจัยการผลิตที่ใช้

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน มีพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ ได้ดีที่สุด และสามารถอธิบาย พฤติกรรมของพนักงานที่ หลากหลายและแตกต่างกันของแต่ละบุคคลได้นั้น หมายถึงว่า พนักงาน จำนวนมากในองค์การที่ แสดงออกถึงพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ เพราะเป็น คุณลักษณะส่วนตัว หรือนิสัยส่วนตัว (Inherent Personality) นั้นเอง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วชิรวิรัช เหลืองทอง (2556) ได้ศึกษาศึกษภาพการส่งออกทุเรียน ไทยสู่ประเทศจีน ฮองกง และอินโดนีเซีย ในปี 2556 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อ พยากรณ์ปริมาณและมูลค่าการ ส่งออกทุเรียนสู่ประเทศจีน พบว่าปริมาณการส่งออกมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 113,782 ตัน ในปี 2557 เป็น 202,550 ตัน ในปี 2561 ส่วนมูลค่าการ ส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกันจาก 1,778 ล้านบาท ในปี 2557 เป็น 4,179 ล้านบาท ในปี 2561 แต่ การที่จะเพิ่มปริมาณการส่งออกให้มากขึ้นนั้น มีอุปสรรคบางประการดังที่ ชลิต มานิตยกุล (2552) ได้ศึกษา ปัญหาและทางออกของผลไม้ไทยเข้าสู่จีน พบว่าอุปสรรคต่อการพัฒนาและขยาย ตลาดผลไม้ไทยใน จีนคือปัญหาทางด้านมาตรฐาน การกระจุกตัวของ การส่งไปยังตลาดกว้างไกล เป็นจำนวนมาก และ กระบวนการในการส่งออกสินค้าไทยไปจีนยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยผู้ทำการศึกษาได้ให้ ข้อเสนอแนะว่า ต้องปรับปรุงขั้นตอนระบบโลจิสติกส์ของไทย และ ขั้นตอนปลายทางที่มีความ จำเป็นต้องเปิดจุดนำเข้าผลไม้ไทยสู่ส่วนต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรส่งผลต่อการส่งออกและมาตรฐานการส่งออกทุเรียน
2. การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการส่งออกของทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) คือ โดยการเก็บข้อมูล ที่ได้จากการเก็บจากแบบสอบถาม จำนวน 222 ชุด จากผู้ประกอบการค้าส่งทุเรียนหรือเจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรมส่งออกทุเรียนสด ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน 222 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการผลิตทุเรียนหอมทองในจังหวัดชุมพร การส่งออก มาตรฐานการส่งออกและรวมไปถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการส่งออกทุเรียนหอมทองของจังหวัดชุมพรจากบทความ นิตยสาร ข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ เอกสารรายงานผลการศึกษาค้นคว้าของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการส่งออก ฯลฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) โดยเลือกใช้สถิติดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 ($\alpha = 0.05$) กรณีพบว่ามีแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ในระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธี Least Significant Different (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างและ Pearson Correlation ระหว่าง -1 ถึง 1 ค่าใกล้ 0 คือมีความสัมพันธ์กันน้อย ค่าใกล้ 1 หมายถึงสัมพันธ์กันมา ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน

n = 222

การจัดการผลิตทุเรียนหอมทองของจังหวัดชุมพร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการวางแผนการผลิต	4.74	.50	มากที่สุด
2. ด้านการดำเนินการผลิต	4.17	.88	มาก
3. ด้านการบริหารคลังสินค้า	3.26	1.82	ปานกลาง
รวม	4.06	1.07	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06, SD = 1.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านการวางแผนการผลิต ($\bar{X} = 4.74, SD = .50$) ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือด้าน

การดำเนินการผลิต ($\bar{X} = 4.17, SD = .88$) และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการบริหาร คลังสินค้า ($\bar{X} = 3.26, SD = 1.82$) ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรส่งผลต่อการส่งออกและมาตรฐานการส่งออกทุเรียน ตารางที่ 2 แสดงสรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อฤดูกาล ขนาดของพื้นที่ในการผลิต สายพันธุ์ทุเรียนที่ผลิตและส่งออกไปยังประเทศจีน (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน		
	ด้านการวางแผนการผลิต	ด้านดำเนินการผลิต	ด้านการบริหารคลังสินค้า
	ขนาดของพื้นที่ในการผลิต	Sig = 0.000 แตกต่าง	Sig = 0.000 แตกต่าง
สายพันธุ์ทุเรียนที่ผลิตและส่งออกไปยังประเทศจีน	Sig = 0.005 แตกต่าง	Sig = 0.000 แตกต่าง	Sig = 0.000 แตกต่าง

จากตาราง 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลส่วนบุคคล ต่อการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน สรุปได้ว่า

เพศ ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

อายุ ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

สถานภาพ ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

ระดับการศึกษา ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

อาชีพ ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

รายได้เฉลี่ยต่อฤดูกาล ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

ขนาดของพื้นที่ในการผลิต ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

สายพันธุ์ทุเรียนที่ผลิตและส่งออกไปยังประเทศจีน ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต ด้านการบริหารคลังสินค้า

สมมติฐานที่ 2 การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการส่งออกของทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน

โดยการวิเคราะห์หาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ระหว่าง -1 ถึง 1 ค่าใกล้ 0 คือมีความสัมพันธ์กันน้อย ค่าใกล้ 1 หมายถึงสัมพันธ์กันมาก โดยแสดงผลการวิเคราะห์สมมติฐานตามตารางดังนี้ ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน

การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร	มาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร
ด้านการวางแผนการผลิต	R = .49** Sig =.000 มีความสัมพันธ์ร้อยละ 49
ด้านการดำเนินการผลิต	R = .95** Sig =.000 มีความสัมพันธ์ร้อยละ 95
ด้านการบริหารคลังสินค้า	R = .98** Sig =.000 มีความสัมพันธ์ร้อยละ 98
รวม	R = .96** Sig =.000 มีความสัมพันธ์ร้อยละ 96

จากตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับ มาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร ไปยังประเทศจีน โดยภาพรวมใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ระหว่างชุดตัวแปรต้นคือ การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับชุดตัวแปรตามคือ มาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.96$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า $Sig. = 0.00$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 96 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ในแต่ละด้าน กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร ไปยังประเทศจีน สรุปดังนี้

1.1 การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการวางแผนการผลิต มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.49$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 49

1.2 การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการดำเนินการผลิต มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.95$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 95

1.3 การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการบริหารคลังสินค้า มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.98$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 98

สรุปและวิจารณ์ผล

สรุปผลการวิจัย ผลการวิเคราะห์การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน

การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ระหว่างชุดตัวแปรต้นคือ การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับชุดตัวแปรตามคือ มาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร โดยภาพรวมพบว่ามี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 96 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการวางแผนการผลิต มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร ไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.49$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า $\text{Sig.} = 0.00$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 49

2. การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการดำเนินการผลิต มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร ไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.95$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า $\text{Sig.} = 0.00$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 95

3. การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร ด้านการบริหารคลังสินค้า มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร ไปยังประเทศจีน มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.98$ ค่าความสัมพันธ์แสดงค่าทางบวก ค่า $\text{Sig.} = 0.00$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่าตัวแปรต้น การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพร กับตัวแปรตามมาตรฐานการส่งออกทุเรียนของจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 98

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน สามารถอภิปรายผลแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ – เล็กในพื้นที่จังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 ปี – 50 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพผู้ประกอบการค้าส่งขนาดใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อฤดูกาลมากกว่า 2,000,000 บาทขึ้นไป มีขนาดของพื้นที่ในการผลิตต่ำกว่า 50 ไร่ ผลิตและส่งออกสายพันธุ์ทุเรียนหมอนทอง สอดคล้องกับพิชญา สารระรักษ์ และคณะ (2559) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการปลูกทุเรียนของเกษตรกร ตำบลถ้ำสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.62 ปี

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านการวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต และด้านการบริหารคลังสินค้า ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีนแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านการวางแผนการผลิต โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีนมากที่สุด คือ มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับแผนการขาย และมีการประมาณการใช้ต้นทุนการผลิตในสวนสอดคล้องกับแผนการผลิตและมาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) ด้านการดำเนินการผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีนมากที่สุด คือ มีการตรวจสอบคุณภาพก่อนตัดทุเรียน รองลงมา คือ มีการกำหนดมาตรฐานของสินค้า และตรวจสอบคุณภาพการผลิตอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการบริหารคลังสินค้า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับอัจฉรา จิตตาดากร และคณะ (2555) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของภาคผลไม้เพื่อรองรับผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี พบว่า ในส่วนของภาคการผลิตหรือเกษตรกรควรพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ การปรับปรุงพันธุ์พัฒนารูปแบบของผลผลิต/ผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ พัฒนาระบบการจัดการจำหน่าย และพร้อมกันนี้ ควรบริหารจัดการการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยลดต้นทุนการผลิต วางแผนการผลิตและการตลาดให้เหมาะสม มุ่งเน้นการผลิตผลไม้คุณภาพ กระจายการผลิตแลให้มีผลผลิตต่อเนื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการตลาดด้วยการรวมกลุ่ม สร้างมูลค่าเพิ่ม และแปรรูปผลผลิตรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง สร้างเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และภาครัฐ รวมทั้งศึกษาและยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยและคุณภาพของผลไม้

3. ผลการวิเคราะห์การส่งออกทุเรียนจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีนพบว่า การส่งออกทุเรียนจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อส่งผลต่อการส่งออกทุเรียนจังหวัดชุมพรไปยังประเทศจีนมากที่สุด คือ ได้จดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกผลทุเรียนสดออกไปนอกราชอาณาจักรหรือจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกผลไม้ไทยไปจีน ผ่านประเทศที่สาม (ผ่านลาว) รองลงมาคือ โรงคัดและบรรจุทุเรียนได้ส่งออกทุเรียนที่ต้องปลอดจากศัตรูพืชควบคุมของจีน ได้ส่งออกทุเรียนที่กำหนดมาตรฐานว่าต้องมาจากสวนที่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน GAP และใช้โรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (GMP), โรงคัดและบรรจุส่งออกทุเรียนที่มีการกำกับด้วยใบรับรองปลอดศัตรูพืช (PC), ก่อตั้งบรรจุทุเรียนต้องใหม่ สะอาด และ โรงคัดและบรรจุทุเรียนได้บรรจุทุเรียนลงในตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมอุณหภูมิตลอดการขนส่ง สอดคล้องกับสมพร อิศวิลานนท์ (2562)

พบว่าประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในจำนวนประเทศผู้ส่งออกทุเรียนที่มีสัดส่วนของการส่งออกสูงถึงร้อยละ 70 ส่วนของการใช้ผลผลิตทุเรียนเพื่อการบริโภคภายในประเทศมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 30 การที่สวนทุเรียนไทยได้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP และระบบการจัดการหลังเก็บเกี่ยวที่ได้มาตรฐาน GMP การจัดทำระบบการจดทะเบียนสำหรับการเป็นผู้ส่งผลทุเรียนสดออกไปนอกราชอาณาจักร ในช่วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมาได้ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดส่งออกทุเรียนมีเหนือกว่าประเทศคู่แข่งรายอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน ให้มีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น คุณภาพดีขึ้น ควรเลือกใช้แนวทางการพัฒนาหลายแนวทางร่วมกันเช่น การเพิ่มหรือขยายพื้นที่ปลูก การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การวางแผนการผลิต ด้านการดำเนินการผลิต และการบริหารคลังสินค้า และการพัฒนาคุณภาพผลผลิต ในลักษณะที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน

2. การศึกษาคั้งนี้ มุ่งเน้นที่การจัดการผลิตเป็นสำคัญ การที่จะทำให้ผลผลิตทุเรียนมีปริมาณที่มากขึ้น มีคุณภาพ และมีต้นทุนที่ต่ำ และส่งออกไปถึงมือผู้บริโภคในประเทศจีนได้ในสภาพที่ดีและน่ารับประทาน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการตลาดและระบบ โลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ประกอบการค้าส่งจึงควรทำการศึกษาในส่วนของด้านการตลาดและระบบโลจิสติกส์ ซึ่งจะทำได้แนวทางที่สมบูรณ์ในการจัดการผลิตทุเรียนของจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น สภาพการปลูกทุเรียนของเกษตรกรของจังหวัดชุมพรกับพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดชุมพรหรือภาคอื่น ๆ แล้วนำผลวิจัยมาเปรียบเทียบกัน

2. ควรศึกษาการจัดการผลิตทุเรียนของเกษตรกร ในพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกทุเรียน เช่น จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดระยอง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วนำผลวิจัยมาเปรียบเทียบกัน และควรวิจัยในเรื่องปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการผลิตทุเรียนของเกษตรกรในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- ธีรัช ฤทธิลา .(2554).*ศักยภาพการส่งออกทุเรียนไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน*.ปริญญาานิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,ภาควิชาเศรษฐศาสตร์,คณะเศรษฐศาสตร์,,มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- พิชญา สารรักรักษ์.(2559). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการปลูกทุเรียนของเกษตรกร ตำบลถ้ำ
สิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร.ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ,คณะ
เกษตรศาสตร์ ,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- พิรพล พร้อมเทพ.(2558). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการผลิตทุเรียนศรีสะเกษเพื่อการส่งออก
ไปยังประเทศจีน .* หลักสูตรนักบริหารการทูตรุ่นที่7,สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์ว
โรปการ, กระทรวงการต่างประเทศ. ค้นเมื่อ 11กันยายน 2562 จาก
<http://www.mfa.go.th/dvifa/contents/filemanager/files/nbt/nbt7/IS/7037.pdf>
- วชิรวิชัย เหลืองทอง.(2556). *การศึกษาศักยภาพการส่งออกทุเรียนไทยสู่ประเทศจีน ฮองกง และ
อินโดนีเซีย .*รายงานในกระบวนศึกษาวิชา 751409 ,คณะเศรษฐศาสตร์.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วรรณภา เสนาคี.(2562). *อนาคตทุเรียนไทยในมุมมองของนายกสมาคมผู้ประกอบการ .
กรุงเทพฯ:วารสารเคหการเกษตรเล่ม11. หน้า111-114.*
- สมพร อิศวิลานนท์.(2562). *สถานการณ์การผลิตและการบริโภคทุเรียนของโลกและการส่งออก
ทุเรียนของไทย .*ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2562
จาก<https://www.trf.or.th/component/attachments/download/4827>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.(2561).*สถิติการเกษตรประเทศไทย.กรุงเทพฯ:กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์.*
- อุมา วรรณชัย.(2555).*การส่งออกผลไม้สดของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน .
ปริญญาานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,ภาควิชาเศรษฐศาสตร์,คณะเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*